

Załącznik nr 1
Uchwały Nr XXXI/258/10
Rady Miejskiej w Łabiszynie
z dnia 24 lutego 2010 roku

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ
na 2010 rok**

Łabiszyn – 24 lutego 2010 roku

WSTĘP

I. ZADANIA PEŁNOMOCNIKA BURMISTRZA ŁABISZYNA DS. PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM

II. CEL PROGRAMU

iii. DIAGNOZA I OCENA ZAGROŻEŃ

IV. ANALIZA BAZY I ZASOBÓW

V. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I OCENY ZAGROŻENIA ORAZ ANALIZY BAZY I ZASOBÓW

VI. REGLAMENTACJA SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

VIII.KIERUNKI DZIAŁAŃ

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

OPRACOWAŁA :
Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna
ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom
Aleksandra Klinger

I. W S T Ę P

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień w na rok 2010 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz innych uzależnień.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4a¹ **ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi**. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Ustawa wskazuje równocześnie źródło finansowania Gminnego Programu, którym są dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2010 rok jest kontynuacją zadań realizowanych w poprzednich latach, a także uwzględnia zapisy wskazane w **Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006-2010** oraz w **Europejskim Planie Działań Dotyczącym Alkoholu na lata 2006 – 2011**.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii zapisane w **ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii** oraz działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zgodnie z **ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie**.

II. ZADANIA PEŁNOMOCNIKA BURMISTRZA ŁABISZYNA DS. PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM

Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom został powołany Zarządzeniem Nr 3/03 Burmistrza Miasta i Gminy Łabiszyn z dnia 24 stycznia 2003 r.. Zgodnie z § 3 wymienionego Zarządzenia Pełnomocnik pełni również funkcję Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łabiszynie.

Pełnomocnik odpowiada za pełne oraz efektywne wykonanie Gminnego Programu, a w szczególności realizuje następujące zadania:

1. Działanie na rzecz tworzenia i wzmacniania lokalnej koalicji trzeźwościowej, szukanie poparcia dla działań na rzecz zmniejszania rozmiarów problemów alkoholowych oraz innych uzależnień.
2. Przeprowadzanie analizy stanu zasobów i problemów uzależnień w dziedzinie ich rozwiązywania na terenie Gminy.

3. Przygotowywanie i przedkładanie Burmistrzowi Łabiszyna :
 - projektu Gminnego Programu,
 - projektu Preliminarza na jego wykonanie.
4. Koordynowanie zadań wynikających z Gminnego Programu oraz bieżąca kontrola realizacji poszczególnych zamierzeń.
5. Współpraca z instytucjami, organizacjami, związkami wyznaniowymi działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
6. Uczestniczenie w seminariach i szkoleniach celem posiadania aktualnej wiedzy z zakresu profilaktyki i problematyki dotyczącej uzależnień oraz występowania przemocy, a także znajomości nowelizacji ustaw.
7. Wdrażanie i propagowanie na terenie Gminy kampanii edukacyjnych: lokalnych, regionalnych i ogólnokrajowych.
8. Promowanie lokalnych inicjatyw w dziedzinie profilaktyki uzależnień.

III. CEL PROGRAMU

Gminny Program stanowi kompleksowe podejście do problemu alkoholizmu, narkomanii oraz innych uzależnień występujących w Gminie Łabiszyn. Wieloletnie doświadczenie wskazuje na nieodzowność realizowania Programu przy współudziale wszystkich osób, instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się edukacją, kulturą, pomocą społeczną, sportem i rekreacją, a także wychowaniem w trzeźwości, lecnictwem osób uzależnionych, pracą z dziećmi i młodzieżą. Jednocześnie do współpracy w zakresie realizacji Gminnego Programu są zobowiązane organy samorządu terytorialnego. Ponadto niezbędne jest rozwijanie współdziałania z kościołami oraz związkami wyznaniowymi.

Gminny Program przede wszystkim ma na względzie aspekty profilaktyczne i medyczno - rehabilitacyjne efektywnie wpływające na skuteczność przeciwdziałania uzależnieniom. Ponadto opiera się na wiedzy dotyczącej przeciwdziałania zagrożeniom uzależnienia, leczenia uzależnienia oraz rehabilitacji i resocjalizacji uzależnionych. Jednocześnie realizacja poszczególnych zadań wpływa na zmniejszenie szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem oraz na rozwój pomocy społecznej udzielanej uzależnionym i ich rodzinom.

Gminny Program dostosowany jest do specyfiki oraz stopnia intensywności uzależnień występujących w Gminie Łabiszyn, a także uwzględnia istniejące możliwości jego realizacji - również pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

IV. DIAGNOZA I OCENA ZAGROŻEŃ

- Obecnie, według badań społecznych i wskaźników europejskich, liczbę osób uzależnionych w Polsce (pełnoletnich) szacuje się na około 860 tys., w tym 707 mężczyzn i 153 tys. kobiet. Ponadto około 4 mln osób pije alkohol ryzykownie i szkodliwie. Zespół uzależnienia od alkoholu jest chorobą społeczną, której konsekwencji doświadczają członkowie rodzin osób uzależnionych oraz środowisko. Jednakże największe szkody wynikające z nadużywania alkoholu przez dorosłych dotyczą dzieci. Obowiązujący w Polsce systemem diagnostyczny identyfikuje uzależnienie od alkoholu jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu. Uzależnienie od alkoholu jest

chorobą, którą przy wdrożeniu odpowiedniego leczenia można zatrzymać. Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa oraz indywidualna. Jednakże łatwiej jest przeciwdziałać niż leczyć, a więc główne działania skierowane są na zapobieganie. Jednym z najważniejszych kierunków jest prowadzenie działań profilaktycznych poprzez programy edukacyjne dotyczące różnych rodzajów współwystępujących ze sobą środków uzależniających, jak alkohol i narkotyki oraz tytoń, a także lekarstwa. Niezbędne jest łączenie różnorodnych form w działaniach podejmowanych wobec młodych ludzi, szczególnie będących w okresie dorastania.

Uzależnienie od alkoholu jako zespół objawów klinicznych (choroba) obejmuje populację 600-800 tysięcy osób w Polsce. Osoby nadużywające alkoholu bez klinicznych objawów uzależnienia tworzą w Polsce populację między 2-3 mln osób. Dorośli członkowie rodzin alkoholowych, czyli takich, gdzie nadużywanie alkoholu zaburza życie rodzinne stanowią w Polsce populację liczącą 1,5-2 mln osób. Natomiast dzieci i młodzież żyjące w rodzinach alkoholowych to w Polsce populacja licząca 1,5-2 mln osób. Z kolei upijające się nastolatki tworzą populację obejmującą ok. 20% młodzieży w przedziale wiekowym 15-18 roku życia.

Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą bio-psycho-społeczną. Nadużywanie alkoholu odpowiedzialne jest za wywoływanie około 60 typów chorób. Ponadto w psychice powstają mechanizmy głęboko zmieniające funkcjonowanie człowieka w sferze motywacyjnej, poznawczej i zaburzają jego relacje w środowisku społecznym. Sprzyjają kontynuacji picia, a więc powodują pogłębianie się uzależnienia. Problem alkoholizmu stanowi duże społeczne zagrożenie, z którym często związane jest występowanie w rodzinie przemocy czy zaniedbania. Równocześnie wzrasta też zjawisko narkomanii, nikotynizmu i lekomanii. Alkoholizm dotyczy nie tylko uzależnionych, ale wpływa na los całych rodzin oraz środowiska.

Należy podkreślić, że alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży, a najczęściej spożywanym napojem alkoholowym jest piwo. Używanie napojów alkoholowych wzbudza wśród młodych ludzi skłonność do podejmowania różnorodnych zachowań, również ryzykownych dla zdrowia. Ponadto powoduje łatwość zażywania substancji psychoaktywnych czy swobody seksualnej. Równocześnie osłabia więzi rodzinne oraz zainteresowanie nauką szkolną, zanika respektowanie norm i wartości, a także praktyk religijnych.

Natomiast poważną przyczyną nadużywania alkoholu wśród dorosłych jest bezrobocie, które jako problem społeczny jest powszechnie uznawane za główną przyczynę ubożenia społeczeństwa. Równocześnie uzależnienie znacznie utrudnia poszukiwanie pracy oraz poważnie zmniejsza efekty programów pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej.

Na terenie Gminy Łabiszyn leczeniem odwykowym są objęte 142 osoby:

- 128 osób, w tym 7 kobiet zostało skierowanych na terapię przez Gminną Komisję, część realizuje zajęcia, chociaż z różnym zaangażowaniem, inni są ponownie wzywani,
- 14 osób, w tym 5 kobiet zobowiązanych zostało do leczenia odwykowego postanowieniem sądowym i posiadają nadzór kuratorów Sądu Rejonowego w Szubinie.

Uzależnienia, a przede wszystkim alkoholizm, powodują wzrost następstw także obecnych w codziennym życiu naszej Gminy :

- a) problemy występujące bezpośrednio u osób uzależnionych :
 - uszkodzenia zdrowia prowadzące do samozniszczenia się,
 - zahamowania w rozwoju psychofizycznym oraz edukacyjnym u nastolatków;
- b) krzywdy wyrządzane członkom rodzin dotkniętych uzależnieniami :
 - postresowe schorzenia somatyczne,
 - zubożenie i demoralizacja,
 - zaburzenia emocjonalne u dzieci i młodzieży;
- c) dezorganizacja środowiska pracy :
 - absencja, wypadki,

- obniżenie wydajności i jakości pracy,
 - zwalnianie i porzucanie pracy,
 - patologizacja bezrobotnych;
- d) naruszanie prawa i porządku publicznego :
- wzrost przestępczości przy jednoczesnym obniżeniu wieku sprawców,
 - zaburzenia zachowań powodujące wzrost agresji,
 - prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu;
- e) przestępstwa i wykroczenia związane z obrotem napojami alkoholowymi :
- sprzedaż osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz na kredyt lub pod zastaw,
 - prowadzenie handlu z naruszeniem zasad określonych w zezwoleniach lub alkoholem z nielegalnych źródeł.

V. ANALIZA BAZY I ZASOBÓW

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łabiszynie powołana została Zarządzeniem Nr 0152/2/08 Burmistrza Łabiszyna z dnia 14 stycznia 2008 r.. jako realizacja zadania własnego Gminy, na mocy art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Komisja stanowi aktualnie dziewięcioosobowy zespół specjalistów, osób odpowiednio przeszkolonych, reprezentujących różne specjalności i zawody niezbędne, aby skutecznie i kompleksowo zajmować się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także innych uzależnień oraz interwencją i pomocą rodzinom, w których dochodzi do przemocy. W skład Gminnej Komisji wchodzi osoby o różnych, uzupełniających się kompetencjach oraz przedstawiciele służb z terenu Gminy, którzy mogą bezpośrednio włączać się w realizację zadań. Funkcję Przewodniczącego Komisji pełni Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Na komisji spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Jednakże sam fakt uzależnienia od alkoholu nie może stanowić samoistnej podstawy do zobowiązania danej osoby do podjęcia leczenia odwykowego, lecz stanowi temu towarzyszyć muszą także określone negatywne zachowania w sferze społecznej. Zgodnie z art.24 ustawy postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego dotyczy wyłącznie osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Komisja podejmuje odpowiednie działania służące ustaleniu, czy osoba nadużywająca alkoholu stosuje przemoc wobec najbliższych oraz – jeśli ma podejrzenie, że może być on sprawcą przemocy domowej – zawiadamia o tym fakcie odpowiednie służby, instytucje i organizacje oraz inicjuje pomoc dla ofiar przemocy. Do zadań Komisji należy również profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna, głównie skierowana do dzieci i młodzieży szkolnej. Ponadto Komisja:

- podejmuje zintegrowane działania z instytucjami, jednostkami, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi w celu zwiększenia efektywności pomocy wobec całej rodziny z problemem alkoholowym lub narkomanią,
- opiniuje i wydaje postanowienia do złożonych wniosków o wydanie pozwoleń na sprzedaż lub sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, pod względem zgodności limitu i lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Rady Miejskiej w Łabiszynie,
- kontroluje, na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza Łabiszyna, przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,

- występuje do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego oraz podejmuje interwencje w przypadku sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym czy w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.

GRUPA ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW „KROKUS”

Grupy Anonimowych Alkoholików „KROKUS” w Łabiszynie została powołana w sierpniu 1996 r., czego inicjatorami byli wyłącznie niepijący alkoholicy. Grupa AA „Krokus” od początku swoją siedzibę miała w salce przy parafii p.w. św. Mikołaja w Łabiszynie. Natomiast od 2009 roku ma swój lokal w Gminnym Centrum Pomocy Rodzinie przy ul. Powstańców Wielkopolskich w Łabiszynie. Spotkania odbywają się regularnie w każdy poniedziałek o godz. 17,00. Natomiast w ostatni poniedziałek miesiąca prowadzone są otwarte mitingi, w których mogą brać udział wszyscy zainteresowani problemem alkoholizmu. We wszystkich zajęciach uczestniczą również rodziny członków AA.

„KROKUS” utrzymuje stałe kontakty i współpracę z innymi Grupami AA, a zwłaszcza z Barcinem i Kruszwicą. Przedstawiciele AA „KROKUS” od kilku lat biorą udział w Ogólnopolskim Wiosennym Zlocie Rodzin Abstynenckich – TATRY, który odbywa się w Małym Cichem k/Zakopanego.

Zasady programowe zapewniają członkom AA możliwość swobodnego wypowiadania się i dzielenia własnymi odczuciami, a równocześnie przestrzega się zakazu krytykowania czy oceniania wypowiedzi innych. Grupa AA „KROKUS” stanowi wspólnotę, która opierając się na własnych doświadczeniach wzajemnie sobie pomaga w rozwiązywaniu różnych życiowych problemów, ale przede wszystkim w utrzymaniu stanu abstynencji.

PUNKT KONSULTACYJNY

Punkt Konsultacyjny w Łabiszynie ma swoje pomieszczenia w Gminnym Centrum Pomocy Rodzinie przy ul. Powstańców Wielkopolskich w Łabiszynie. Punkt istnieje od 02 sierpnia 1996 roku. Konsultanci pełnią tam dyżury dwa razy w tygodniu (środa i czwartek) w godzinach popołudniowych. Do Punktu uczęszczają osoby zgłaszające się dobrowolnie, ale także kierowane przez Gminną Komisję oraz z nakazu kuratorów lub postanowienia Sądu Rejonowego. Gminna Komisja aktualnie skierowała 128 osób, natomiast z postanowieniem Sądu Rejonowego w Szubinie jest 14 osób. Równocześnie z rozmów wspierających korzysta stała grupa uzależnionych.

Punkt Konsultacyjny nawiązuje pierwszy kontakt z osobą uzależnioną lub współuzależnioną, aby zdiagnozować problemy całej rodziny z jednoczesnym zaplanowaniem wsparcia i pomocy dla wszystkich jej członków, tak dorosłych jak i dzieci. Prowadzone rozmowy motywujące i wspierające pozwalają na wstępne rozpoznanie problemu uzależnienia, czy współuzależnienia. Udzielana jest także pomoc w przypadku występowania przemocy oraz pomoc merytoryczna, np. redagowanie wniosków o leczenie odwykowe, wniosków do prokuratury, pozwów o alimentację.

ŚWIETLICE SOCJOTERAPEUTYCZNE

Na terenie Gminy istnieją dwie świetlice socjoterapeutyczne. Świetlica socjoterapeutyczna w Lubostroniu funkcjonuje pod kierunkiem Gminnej Komisji. W zajęciach odbywanych w pomieszczeniu udostępnionym przez miejscową parafię uczestniczy średnio 31 wychowanków. Natomiast świetlica socjoterapeutyczna w Łabiszynie nadzorowana jest przez MOPS. Zajęcia prowadzone są w pomieszczeniu Gminnego Centrum Pomocy Rodzinie. Uczestniczy w nich średnio 25 wychowanków.

Świetlice socjoterapeutyczne sporządzają diagnozę indywidualną dziecka, jego sytuacji rodzinnej i szkolnej, prowadzą zajęcia socjoterapeutyczne i pozalekcyjne, realizują programy rozwojowo-terapeutyczne oraz prowadzą zajęcia dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych, a także utrzymują kontakty z rodziną dziecka, szkołą oraz innymi instytucjami. Niejednokrotnie występują problemy wychowawcze

stwarzane przez wychowanków, a podłożem tych zachowań są zaburzenia emocjonalne wywołane przez alkoholizm najbliższych.

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy powołaną do realizacji zadań zleconych i własnych z zakresu pomocy społecznej. Działania wykonuje poprzez 11 pracowników, w tym 4 pracowników socjalnych, 2 pracowników świadczeń rodzinnych oraz 3 opiekunki. MOPS spełnia ważną rolę w łagodzeniu negatywnych skutków bezrobocia, niskiego uposażenia, niezaradności życiowej oraz wynikających z tych faktów rozgoryczenia, złości i stanów depresyjnych. Swoje zadania wypełnia realizując pomoc materialną oraz pracę socjalną, zwłaszcza w odniesieniu do rodzin patologicznych, które najbardziej narażone są na rozwój uzależnień, a w konsekwencji na występowanie przemocy. W przypadku stwierdzenia faktów przemocy w rodzinie podejmowana jest natychmiastowa pomoc w ramach „Niebieskiej Linii”. W 2009 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało :

1. w ramach zadań zleconych - 56 rodzin liczących 87 osób,
2. w ramach zadań własnych - 550 rodzin liczących 1.863 osoby.

Najczęstszym powodem udzielania pomocy jest bezrobocie, a tym samym brak środków na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych. Dalej w kolejności są niepełnosprawność i długotrwała choroba. Jednakże niepokojącym i coraz częściej występującym problemem jest alkoholizm dotyczący ponad 67 rodzin liczących 93 osoby, które korzystały z następujących form pomocy :

- gorącego posiłku raz dziennie - w okresie zimowym,
- dożywiania dzieci w szkołach, przedszkolach i świetlicy socjoterapeutycznej,
- pomocy rzeczowej, m.in. zakup na listę żywności, zakup lekarstw, odzieży,
- pomocy finansowej na potrzeby bytowe, regulowanie rachunków za energię elektryczną, gaz, a także na zakup biletów miesięcznych dla dzieci uczących się poza miejscem zamieszkania.

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łabiszynie zapewnia opiekę medyczną dla wszystkich mieszkańców Gminy poprzez Przychodnię w Łabiszynie oraz Punkt Lekarski w Lubostroniu. Jednostka świadczy usługi medyczne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, stomatologii i rehabilitacji leczniczej, które realizowane są przez 4 lekarzy, 2 rehabilitantów, 7 pielęgniarek, położną, pomoc dentystyczną. Równocześnie NZOZ Centrum Medyczne w Szubinie, w formie dzierżawy gabinetu i sprzętu, realizuje usługi ginekologiczne.

Ponadto istnieją w Łabiszynie prywatne gabinety stomatologiczne, a także na terenie miasta znajdują się dwie apteki, w tym jedna prywatna.

POLICJA

Posterunek Policji w Łabiszynie współpracuje z Gminną Komisją w różnych dziedzinach. Głównie w zakresie interwencji w przypadkach występowania przemocy domowej, uruchamiając procedurę „Niebieskiej Karty”, przeprowadzania kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz kierowania wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, również na wniosek rodziny uzależnionego. Jednostka składa się z 5 osób, tj. kierownika, 2 dzielnicowych, 2 funkcjonariusza służby prewencyjnej.

KURATORZY

Gmina Łabiszyn objęta jest działaniem 4 kuratorów zawodowych i 6 kuratorów społecznych III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Szubinie. Ponadto, gdy uzależniony jest skazany w procesie karnym obejmują go także kuratorzy Wydziału

Karnego. Wszyscy Kuratorzy współpracują z Gminną Komisją, policją, szkołami, MOPS oraz miejscowymi jednostkami i organizacjami.

SZKOLNICTWO

Szkoła, poszczególne klasy i oddziały szkolne, stanowią jedno z podstawowych środowisk oddziaływań profilaktycznych. Najbardziej skuteczne są programy profilaktyczne, które obejmują całą szkołę i w które zaangażowani są zarówno wszyscy nauczyciele, jak i pedagog oraz pielęgniarka. Mając na uwadze profesjonalność i skuteczność działań systematycznie przybywa nauczycieli posiadających uprawnienia do realizowania określonych szkoleń. W ubiegłym roku szkolnym kolejna grupa 12 nauczycieli ukończyła szkolenie i warsztaty dające im prawo do prowadzenia w klasach IV-VI szkoły podstawowej oraz w gimnazjum zajęć profilaktycznych „Spójrz Inaczej”. Oprócz profilaktyki pierwszorzędowej szkoła jest też miejscem, w którym można zdiagnozować zachowania problemowe i podjąć interwencję, czy skierować ucznia lub członka jego rodziny do miejsc zajmujących się udzielaniem profesjonalnej pomocy psychologicznej.

Szkoły prowadzą różnorodne formy zajęć, w które skierowane są do wszystkich uczniów:

- programy profilaktyczne, w tym szkolne, włączające rodziców uczniów,
- prelekcje, warsztaty, pogadanki,
- spotkania edukacyjno-profilaktyczne,
- udział w konkursach i programach estradowych organizowanych przez media,
- zajęcia profilaktyczne w ramach realizowanego programu nauczania.

Profilaktyka uzależnień, w roku szkolnym 2009/2010, realizowana jest w następujących placówkach oświatowych:

Lp.	Placówka oświatowa	Uczniowie	Nauczyciele
		(wg sprawozdań SIO)	
1.	Zespół Szkół w Łabiszynie : - Gimnazjum - Szkoła Podstawowa	746 287 459	66
2.	Zespół Szkół w Lubostroniu : - Gimnazjum - Szkoła Podstawowa	203 92 111	25
3.	Szkoła Podstawowa w Ojrzeńcu	66	11
5.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Nowym Dąbiu	29 (klasy I-III)	5
6.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Łabiszynie : - Zasadnicza Szkoła Zawodowa	165 (143 ZSZ i 22 LO)	9
RAZEM		1.209	116

ŁABISZYŃSKI DOM KULTURY

Łabiszyński Dom Kultury prowadzi działalność kulturalno - oświatową oraz rekreacyjną. Różnorodne formy zajęć skierowane do bywalców, będących w różnym wieku, kształtują ich postawy i zachowania oraz rozwijają zainteresowania. Oferowany program realizowany jest w ramach istniejących kółek i zespołów., a także podczas spotkań stowarzyszeń i organizacji korzystających z pomieszczeń ŁDK. Jednocześnie dla różnych

grup społecznych organizowane są konkursy, turnieje, dyskoteki, ogniska, pokazy, wernisaże, spotkania, wystawy, wycieczki.

Przy Łabiszyńskim Domu Kultury działa także Klub Seniora „Tulipan” oraz jego chór.

BIBLIOTEKA PUBLICZNA MIASTA I GMINY ŁABISZYN IM. DR JULIANA GERPE

Program Biblioteki Publicznej obejmuje czytelnictwo, a także realizację odczytów, spotkań, konkursów, zajęć programowych. Podobne działania programowe realizowane są również przez filie biblioteczne w Lubostroniu, Jeżewie, Nowym Dąbiu.

Biblioteka oprócz działalności czytelniczej prowadzi również pracę kulturalno - oświatową realizowaną poprzez :

- a) Koło Przyjaciół Biblioteki - dla dorosłych czytelników,
- b) Koło Miłośników Książki - dla dzieci i młodzieży.

ŁABISZYŃSKIE TOWARZYSTWO KULTURALNE

Łabiszyńskie Towarzystwo Kulturalne upowszechnia kulturę i sztukę, inicjuje i organizuje różnorodne formy życia społeczno - kulturalnego. Przede wszystkim dużą rolę przywiązuje do kultywowania tradycji lokalnych, regionalnych i historycznych Pałuk. Prowadzi także działalność edytorską, ze szczególnym uwzględnieniem historii regionalnej oraz sprawuje opiekę nad zabytkami i miejscami pamięci narodowej. Do swoich działań włącza mieszkańców zainteresowanych miejscową historią.

ORGANIZACJE UPOWSZECHNIAJĄCE KULTURĘ FIZYCZNĄ I SPORT

Rozwijanie zainteresowań sportowych oraz sprawności fizycznej osób w różnym wieku zapewniają działające w szerokim zakresie kluby i stowarzyszenia:

- a) Miejski Ludowy Klub Sportowy „NOTEĆ” w Łabiszynie,
- b) Uczniowski Klub Sportowy „ŁABISZYNIANKA” w Łabiszynie – bilard,
- c) Uczniowski Klub Sportowy „LIDER” w Łabiszynie,
- d) Uczniowski Klub Sportowy „LIDER” w Łabiszynie – sekcja dorosłych,
- e) Uczniowski Klub Sportowy w Lubostroniu,
- f) Jeździecki Klub Sportowy „VULCAN” w Smogorzewie,
- g) Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „GAKKO – KARATE” w Łabiszynie,
- h) Klub „Aktywny Aerobik” w Jeżewie,
- i) Ludowy Zespół Sportowy „JUTRZENKA” w Jabłówku.

Działalność sportowa jest prowadzona na bazie Stadionu Miejskiego oraz sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Łabiszynie i przy Zespole Szkół w Lubostroniu.

Natomiast inny typ działalności rekreacyjnej prowadzą: Towarzystwo Szachistów, Bractwo Kurkowe, trzy koła łowieckie Polskiego Związku Łowieckiego i koło Polskiego Związku Wędkarskiego.

KADRA POSIADAJĄCA PRZYGOTOWANIE DO PRACY PROFILAKTYCZNO - TERAPEUTYCZNEJ

Skuteczna realizacja Gminnego Programu uzależniona jest od doświadczenia i wiedzy, a także zaangażowania kadry działającej w jednostkach i organizacjach, które zostały wcześniej przedstawione. Właśnie wśród nich istnieje liczna grupa specjalistów oraz przeszkolonych osób pozwalająca na prowadzenie różnorodnych zajęć, programów, warsztatów czy innych działań związanych z profilaktyką i pomocą rodzinie, co przedstawia się to następująco:

- 2 osoby ukończyły Studium Wiedzy o Problemach Alkoholowych przy Instytucie Psychologii Zdrowia i Trzeźwości w Warszawie,
- 2 osoby ukończyły Studium Pomocy Psychologicznej i Psychoterapii w Sopocie,
- 2 osoby ukończyły kurs „Przemoc w rodzinie - diagnoza i pomoc”, w Warszawie,

- 5 osób ma uprawnienia do realizacji w szkołach programu „Nasze Spotkania”,
- około 10 osób ma uprawnienia do prowadzenia zajęć profilaktycznych z narkomanii „Jak poznać czy dziecko sięga po narkotyki ?” ,
- prawie 40 osób jest realizatorami programu profilaktycznego „Spójrz Inaczej”
- około 20 osób może prowadzić szkolny program „Drugi Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków”,
- ponad 70 osób ukończyło szkolenie rad pedagogicznych i mają uprawnienia do prowadzenia zajęć na tematy „Profilaktyka szkolna - profilaktyka uzależnień” oraz „Profilaktyka szkolna - rola czynników emocjonalnych w powstawaniu zachowań ryzykownych wśród młodzieży szkolnej. Wychowanie wobec przemocy” .

Prowadzenie efektywnej profilaktyki uzależnień zapewniają członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, którzy sukcesywnie, ale w miarę potrzeb, uczestniczą w różnorodnych konferencjach, szkoleniach, seminariach, czy warsztatach.

VI. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I OCENY ZAGROŻENIA ORAZ ANALIZY BAZY I ZASOBÓW

1. Pełne realizowanie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii jako gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.
2. Podejmowanie działań interwencyjnych w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Rozwijanie wśród mieszkańców świadomości pozwalającej na rozszerzanie zjawiska ujawniania występowania choroby alkoholowej z równoczesnym kierowaniem osób uzależnionych na leczenie.
4. Zgłaszanie faktów występowania przemocy w rodzinach lub innych środowiskach.
5. Skuteczne zajmowanie się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów nie tylko alkoholowych, w tym interwencją i kompleksową pomocą rodzinom, w których dochodzi do przemocy.
6. Zwracanie szczególnej uwagi na dzieci i młodzież ze środowisk patologicznych, kryminogennych oraz z rodzin z problemami alkoholizmu lub narkomanii, w których istnieje zwiększone zagrożenie uzależnieniem. Zapewnienie im możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu i rozwijania swoich zainteresowań poprzez właściwe zorganizowanie zajęć.
7. Rozszerzanie i urozmaicanie proponowanych form w zakresie profilaktyki uzależnień (alkoholizm, narkomania, nikotynizm, lekomania) wśród młodzieży szkolnej oraz jej rodziców. Równocześnie szersze jej propagowanie wśród osób współuzależnionych, a także w grupach zawodowych.
8. Prowadzenie zajęć świetlic socjoterapeutycznych poprzez sukcesywne przygotowywanie i realizowanie indywidualnych programów rozwojowo - terapeutycznych dla dzieci.
9. Wspieranie oraz inicjowanie działalności grupy samopomocowej Anonimowych Alkoholików „KROKUS”.
10. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego zajmującego się zdiagnozowaniem problemów całej rodziny i zaplanowaniem pomocy dla wszystkich jej członków, tak dorosłych jak i dzieci (alkoholizm, narkomania, przemoc, zaniedbywanie dzieci, problem pijących nastolatków, ubóstwo).
11. Utrzymywanie właściwych warunków, gwarantujących dyskrecję i komfort psychiczny, dla umożliwienia pełnej realizacji zadań Punktu Konsultacyjnego.
12. Popieranie wszelkich inicjatyw podejmowanych do walki z uzależnieniami oraz propagujących zdrowy styl życia.

13. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie centrów integracji społecznej.

14. Inspirowanie mieszkańców do korzystania z istniejącej bazy, w której prowadzone są różnorodne formy służące krzewieniu kultury, sportu i rekreacji. Propagowanie spędzania wolnego czasu na rozwijaniu i realizowaniu swoich pasji oraz zainteresowań.

15. Zwiększanie kadry specjalistów i wolontariuszy poprzez umożliwianie pogłębiania, a także zdobywania wiedzy na temat profilaktyki oraz leczenia uzależnień, czy innych patologii społecznych.

16. Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz kontrola przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

16. Podejmowanie zintegrowanych działań z poszczególnymi instytucjami w celu zwiększanie efektywności pomocy wobec całej rodziny, w której występuje patologia indywidualna i patologia rodziny, przede wszystkim poprzez wspólną działalność szkół, poradni psychologiczno - pedagogicznej, ośrodka pomocy społecznej, poradni uzależnień, sądu rodzinnego, policji, świetlic socjoterapeutycznych.

VII. REGLAMENTACJA SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXVII/235/2001 z dnia 16.10.2001 r. ustalono dla miasta i gminy Łabiszyn maksymalną liczbę 30 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 7 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Aktualnie na terenie miasta i gminy sprzedaż detaliczną i gastronomiczną prowadzą podmioty gospodarcze posiadające następujące rodzaje zezwoleń :

SKLEPY

30 sklepów - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo

26 sklepów - od 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa

21 sklepów - powyżej 18% zawartości alkoholu

LOKALE

10 lokali - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo

4 lokale - od 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa

6 lokali - powyżej 18% zawartości alkoholu

OGRÓDKI PIWNE

6 ogródków - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo.

Kierując się potrzebą ograniczania dostępności do alkoholu uchwała Rady Miejskiej określiła zasady usytuowania wszystkich punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, a także wprowadziła stały zakaz sprzedaży, podawania i spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych ze względu na charakter obiektów, oprócz wymienionych w art.14 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj.: kultu religijnego, sportowych, służby zdrowia. Uchwalono też stały zakaz prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych w odległości co najmniej 40 metrów od wymienionych obiektów.

Wydawanie zezwoleń na sprzedaż oraz sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych jest zadaniem własnym gminy. Zezwolenia wydaje Burmistrz Łabiszyna w formie decyzji administracyjnej. Natomiast wcześniej Gminna Komisja, w formie postanowienia, dokonuje opiniowania wydawanych zezwoleń na sprzedaż lub sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności limitu i lokalizacji punktu sprzedaży z wymienioną Uchwałą Rady Miejskiej. Wydane zezwolenie może być cofnięte w przypadkach

określonych w wymienionej ustawie. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie może zwrócić się o ponowne jego wydanie dopiero po upływie 3 lat.

Gminna Komisja, na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza Łabiszyna, dokonuje przynajmniej raz w roku kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych we wszystkich sklepach i lokalach.

VIII. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Całokształt działalności realizowanej w ramach Gminnego Programu został podzielony na trzy podstawowe grupy:

I. Profilaktyka pierwszorzędowa, czyli działania mające na celu promocję zdrowia oraz przedłużenie życia człowieka z jednej strony, a z drugiej strony zapobieganie pojawieniu się problemów związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu i narkotyków. Szczególnie istotna jest wczesna profilaktyka i promocja zdrowia wśród dzieci i młodzieży.

II. Profilaktyka drugorzędowa mająca na celu ujawnienie osób o najwyższym ryzyku uzależnienia się od alkoholu oraz udzielenie tym osobom pomocy w minimalizacji tego ryzyka, a więc zapobieganie używania zależnego.

III. Profilaktyka trzeciorzędowa zawierająca aspekt leczniczo - rehabilitacyjny uzależnienia, rozumiana jest jako interwencja po wystąpieniu uzależnienia alkoholowego i narkomanii. Ma na celu przeciwdziałanie pogłębiania się procesu chorobowego oraz umożliwienie osobie leczącej się powrotu do społeczeństwa.

W ramach wymienionych grup profilaktyki główne kierunki działań skierowano na realizację następujących zadań:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
2. Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Wspomaganie działalności osób fizycznych, instytucji i stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkomanii.
4. Kontrola działalności gospodarczej związanej z obrotem napojami alkoholowymi.

Natomiast do priorytetów Gminnego Programu należy zaliczyć :

- dostarczanie pozytywnych wzorców spędzania czasu i rozwijania aspiracji życiowych,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych,
- zachęcanie lokalnych grup społecznych do wyrażania poglądów oraz uczestniczenia w działaniach dotyczących promocji i ochrony zdrowia, szczególnie w aspekcie uzależnień,
- popieranie lokalnych grup społecznych, które chcą być aktywniejsze w profilaktyce uzależnień poprzez wspieranie, doradzanie, informowanie.

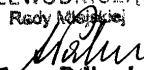
Z kolei podstawowe mierniki efektywności Gminnego Programu to:

- stopniowa modyfikacja struktury i sposobów picia alkoholu,
- zwiększenie ilości osób deklarujących abstynencję,
- podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej,
- zmniejszenie ilości osób systematycznie spożywających alkohol,
- skuteczniejsza pomoc w poprawie sytuacji rodzin osób nadużywających alkoholu,
- mniejsza ilość przestępstw związanych z używaniem alkoholu, a w konsekwencji wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu podejmuje Rada Miejska w Łabiszynie.
2. Wykonanie Gminnego Programu należy do Pełnomocnika Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.
3. Członkowie Gminnej Komisji zobowiązani są do bezpośredniego zaangażowania się w realizację zadań określonych w Gminnym Programie.
4. Zasady finansowania Gminnej Komisji są następujące :
 - a) członkowie, oprócz przewodniczącego komisji, za realizację zadań wynikających z Gminnego Programu otrzymują wynagrodzenie miesięczne w wysokości 100,00 zł brutto,
 - b) w przypadku nie uczestniczenia w pracach Gminnej Komisji, tj. m.in. polegających na:
 - kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sporządzeniu z nich protokółów,
 - rozmowie prowadzonej bezpośrednio w środowisku uzależnionego i sporządzeniu na jej podstawie pisemnej opinii,
 - posiedzeniu Gminnej Komisji,
 - pozostałej, zleconej indywidualnie, działalności profilaktyczno - terapeutycznej,wynagrodzenie miesięczne obniża się o 20,00 zł brutto za każdą nieobecność.
5. Gminny Program przedkłada się Wojewodzie Kujawsko – Pomorskiemu w Bydgoszczy.
6. Program uchwalany jest corocznie.
7. Regionalna Izba Obrachunkowa, analizując budżet Gminy, sprawdza prawidłowość realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Teresa Paluch